

Búcsú Tápén

Lessan járt, aki busszal vagy autóval jött vasárnap Tápera. Búcsús népekkel volt tele az út is, járda is, csak olyan gyorsan mehe-tett a nagy busz is, ami-lyen gyorsan előtte táncol-tak. Régóta azt jelenti leg-inkább a falusi búcsú, hogy hazajön a gyerek családostól az ország túlsó feléről is, jönnek a vendégek, soka-dalom gyűlik össze szinte minden háznál. Dicsérrivaló jó érzéssel azt találták ki tavaly a népművelők, ahol ennyi ember összegyűlik, ott nekik dolguk van, és el-kezdték szervezni olyan lát-ványos mulatságokat, ami-lyenek a népművelés esz-köztárában bőséggel föl-lehetők. A tavalyi siker to-vábbi buzdítást adott, bősé-gesebb volt a kínálat, és változatlanul szíves a fo-gadtatás. Népi együttesek — Szalkszentmártonból, a MOM-ból, Tápiószecsőből, Makóról és Kecskemétről jöttek — a művelődési házban léptek színpadra délután, vá-sári komédiával a Perem Színpad, a Postás Színpad a sportpályán szórakoztatta a sok ezres tömeget, és itt gyönyörködtette a gyerme-keket-felnőtteket bábjáték-kal a Bóbita-együttes. Da-lokat énekelt Boros La-jos, Rév Tamás és Szent-péteri Zoltán. Kapcsolódva a zenei világnap ünnepi ese-ményeihez, a Szegedi Ze-nebarátok Kórusa este a templomban adott hang-versenyt. Vezényelt, Erdős János.

Menettánc a tápéi utcán

Tápiószecsői táncosok a színpadon

Somogyi Karolyné felvételei
Bábos és közönsége

Tanuljunk gyorsan, könnyen...

Valószínűleg minden néző ismeri a félbehagyott címet: tatum folytatását, hiszen öt estén mágnesként vonzott a képernyőhöz Darvas Iván, a *Tanuljunk gyorsan, könnyen drámát írni* című „iskolamű-sor” professzora. Ha az is-kolátévé adásai másnak is eszébe jutottak volna a hu-moros drámaírói tanórákról — nem csodálnám. Az ötré-szes produkcióból ugyanis több mindent lehetett tanul-ni. Nemcsak azt — *Gyárjás Miklós* néhol vítrőlal fűsze-rezett humorizálásának kö-zönhetően —, hogy a drá-ma sem sérthetetlen, megközelíthetetlen műfaj a többinél; a drámaírók nem szentebb emberek a *Karin-thy Frigyes* által már „ki-énekelte” verselőknél és no-vellistáknál. Azt is lehetett tanulni, hogy kevesen veszik komolyabban a vidámságot, mint Darvas.

Nos, persze, azt is lehetett tanulni a *Marton László* ren-dezte sorozatból: hogyan kell gyorsan, könnyen és olcsó sorozatot előállítani...

Igaz, az utóbbi időben volt miből tanulniuk a magyar rendezőknek is; a soros mű-sort bönészeve úgy tűnik, stúdiumaikat folytathatják, a tananyag „be van lőve”, legfeljebb a tanítási szünet miatt lehet aggódni. Volt ugye nemrégiben, Julie, Rudy és Tom, a *Gazdag ember — szegény ember* tízen-ket folytatásán át szí-vínkhöz nőtt hősei. Még mindig szívesen gondolunk rájuk, mert filmjük mester-munka volt. A tévés sorozo-atok minden titkát — a dra-maturgiai mesterfogásoktól a kiszámítható nézői igénye-ig — ismerték és frappán-san alkalmazták az alkotók, és még *Irwín Shaw* regényé-ből is megmentették ezt-azt. Alighogy vége az amerikai testvérpár amerikai stílusú viszontagságainak, megérke-zett egy NDK-beli hölgy az

6 szintén sajátos viszontag-ságaival. Rosszul mondom, nem hölgyről, dolgozó nőről van szó természetesen; ter-vezőmérnök, egy tervezőiro-da kitűnő kollektívájának tagja, a becsületes neve pe-dig Anita, bár mindenki csak Donna Juanitának becézi. Igen, a *Donna Juanita hét kalandja* című új, kedden indult tévéfilmsorozatáról van szó, a címe kissé megte-vesztő, mert a hét kalandot mindössze négy részben ki-vánják bemutatni az alkotók. Akikre, az első két kaland láttán vélhetjük, nem sok ragadt a *Gazdag ember...* tizenket részének tanulságai-ból (bár lehet, ez nem az ő hibájuk, talán a berlini tévé nem vásárolta meg az ame-rikai sorozatot — és nem látták). Legfőként a drama-turgiai iskolázottságuk tűnik hézagosnak, hiszen rögtön az elején megismertetik velünk a csinos, de amúgy teljesen normális, dolgos hétköznap-jait élő Anitát; és csak az-tán állítják „társadalmi bi-róság” elé, hogy aprólékosan beszámoljon viselt dolgairól. A kalandorozat ilyenformán több okból is érdekelenné válik, íme kettő: 1. alkármit mondjon is ez az Anita mindarról, amit a bórébe bújt Don Juan elkövetett vele, rokonszenvedőket már bírja, előre tudjuk, hogy maximálisan megértőek le-szünk; 2. akadhat a nézők között, aki nevelésének tartja, hogy ez a bizonyos jó kollektíva, megmentendő munkatársukat a ragadvány-név miatti pszichés bajaitól, hosszú tárgyalóasztal mellé ül, és elkezd kutakodni-ma-tatni a szegény Anita hét-

köznapi életének maradék személyes zugaiban. Már-most, háromféle nézői reak-ció lehetséges: vagy az ér-dektelenségünk győz, vagy a viszolygásunk (mindkettőt a rosszul kitalált szituáció, az ösztönösdümping mögött torzysuló mesterkéltég váltja ki), az a lényeg, hogy nem kívánjuk végignézni a kalandokat. A harmadik eset: a sorozatfilmek szoká-sos, láthatatlan kötelékkel mégis a székünkhez láncol-nak — és négy estén, tehe-tetlen dühünkben, meg-eszünk több csomag aprósü-teményt, és leöntjük sörrel. Valamint: tanulunk gyorsan, könnyen — felejtjen.

S. E.

Közlekedési balesetek

Szamar húzta azt a fogatot, mellyel a 70 éves Kiszner Jó-zsef, Kistelek, Dózsa György u. 9. szám alatti lakos a hét végén útnak indult. Kiskunhalas felől Kistelek felé hajtott. A 18-os és 17-es kilométerköz között felehe-tően ráütközött az ostonnal a sa-marra. A befogott állat valószí-nűleg rántott egyet a kocsin, mi-re Kiszner Józseffel az ülés az útpadkára zuhant. A szerencsét-len ember kórházba szállítás közben életét veszítette.

Motorkerékpárral Algyón, a Géza utcán közlekedett az esti órákban a 18 éves Lenárt Kál-mán, Algyó, Kosárlónó utca 40. szám alatti lakos. A Kastély-kert utca kereszteződéséhez érve fékezett, a vizes úton megcsú-szott és felborult járművével. Sér-ülése súlyos, 8 napon túl gyógy-ulo.

Ferencszálláson, a Felszabadu-lás utcán közlekedett személy-gépkocsival a 30 éves Hegedűs György, Szeged, Kemes utca 1/A alatti lakos. A 200. számú ház-hoz érve lehúzódt jobbra az út-padkára, azzal a szándékkal, hogy visszafordul. Fordulás köz-ben, féktávolságon belül elháj-tott egy motorkerékpárosnak. A két jármű üsszeltközött, az autó a bal oldali árokba borult, a motorkerékpáros, utasával együtt az úttéstre zuhant. A 27 éves Androvitz Erzsébet, makói lakos — a motorkerékpár póttu-ta — 8 napon túl gyógyuló, sü-

lyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. A járművekben ke-ltezett anyagi kár körülbelül 10 ezer forint értékű.

Személygépkocsijával Algyó felől Szeged felé igyekezett a délutáni órákban a 38 éves Be-rényi Sándor, Tápe, Halas utca 7. szám alatti lakos. Előtte, vele azonos irányban egy munkagép és egy motorkerékpáros haladt. Az Algyói út és a Déli út ke-reszteződését elhagyva Berényi előzni kezdte az előtte haladó járműveket, majd — látva, hogy a munkagép rövidesen eléri a záróvonalat — hirtelen fékezett. Fékezés közben megcsúszott, át-ért a menetirány szerinti bal oi-dalra, majd az árokba borult. A gépkocsivező és egyik utasa 8 napon belül gyógyuló, könnyű sérülést szenvedett. Az autóbán 15 ezer forintos anyagi kár ke-ltezett.

Szentes külterületén, a televí-zió adótorony közelében Szabó Gábor 31 éves orosházi lakos — valószínűleg gyorsabbi miatt — hátról nekifutott egy lovas kocsinak. Az ütdőstől átesett az úttest másik oldalára, ahol egy odaérkező autó elgázolta. A mo-toros kórházba szállítása után halt meg.

Megközelítően így történt baj-easet Mezőfalva 49 éves szegvári lakossal is. Ő is nekivezette mo-tortját egy fogatnak, s olyan sú-lyosan megsérült, hogy nem sok-kal később a kórházban megha-lt.

Megnyílt a múzeumi és műemléki hónap

Első hét — a képzőművészet jegyében

A Móra Ferenc Múzeum dísztermében ünnepélyes ke-retek között vasárnap dél-előtti nyílt meg a múzeumi és műemléki hónap megyei ren-dezvényorozata. Megnyitó beszédet Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyette-se mondott. A népes közön-ség soraiban ott volt Deák Béla, a városi pártbizottság titkára, dr. Sebe János, a megyei pártbizottság osztály-vezető-helyettese, dr. Müller Józsefné, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője, dr. Antalffy György, a JATE rektora.

Az ünnepségen a *Szocia-lista Kultúráért* kitüntetést adták át a kulturális minisz-ter megbízásából Bokorné Nagy Katalin régésznek, a vásárhelyi Tornyai János Múzeum munkatársának és Kovács Istvánnak, a nagy-mágocsi szociális otthon gondnokának. Ferenczi Imre és Németh Mihályné, a Móra Ferenc Múzeum dolgozói Ki-

váló Munkáért kitüntető jel-venyt kaptak. Első ízben ad-ták át a Lapis András szob-rásművész által tervezett emléklapoktat a Nemzeti Emlékpark és a múzeum ér-dekében végzett önzetlen tár-sadalmi munkájáért Rózsa Gábor geodétának és Révész István geológusnak, az NKfV algyői üzeme dolgozóinak. A megnyitón közreműködött a Szegedi Kamarazenekar, Pál Tamás vezényletével.

A múzeumi hónap első he-tét a képzőművészetnek szen-telik Szegeden. Tegnap este a Képtárban szabadkai mű-vészek kollektív tárlatán, a jügoszlávai testvérváros kép-zőművészei találkoztak a szegedi tárlatlátogató közön-séggel. Holnap, szerdán lesz száz éve, hogy megszületett Szőri József szegedi festőmü-vész, a posztimpresszionizmus érdekes képviselője. A cen-tenárium alkalmából rende-zett emlékkiállítás a Közmü-

velődési Palota kupolájában látható. A hét minden nap-ján délután 5 órakor tárlat-vezetés lesz a Lucs-képgyű-teményben. Pénteken, 6-án, délután 6 órakor a Móra Fe-renc Múzeum dísztermében képzőművészeti tárgyú ki-filmeket vetítenek.

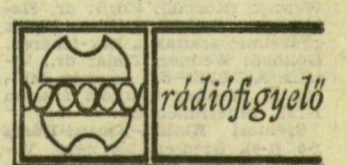
Hódmezővásárhelyen 25. al-kalommal nyílik meg vasár-nap déln a Tornyai János Múzeumban a *Vásárhelyi Osz-ti Tárlat*. A jubileumi kiállítást dr. Boros Sándor kulturális miniszterhelyettes nyitja meg. Ekkor adják át a Tor-nyai-plakettet és a mun-kajutalmakat. Délután 3 óra-kor a Górsai Állami Gazda-ság központjában rendezik meg a vásárhelyi képzőmü-vészek hagyományos kiállí-tását. Előző nap, október 7-én, a Vásárhelyi Osz-ti Tárlat negyedszázados jubileuma alkalmából tudományos ta-nácskozást rendeznek néves művészettörténészek részvé-telével.

Odessza és a magyarok

A fenti címmel a napok-ban jelent meg Péter László összeállításában a Somogyi-könyvtár kiadványa. „Mi, ma-gyarok, szegediek tanulságo-san olvashatjuk eleink odess-zai látogatásainak, tapasztala-tainak érdekességeit” — így az előszó. Am nemcsak a magyarok, hanem Szeged testvérvárosának lakói is láthatják, mit és hogyan írt-ak róluk magyarországi ba-rátaik: a kiadvány második része ugyanis orosz nyelvű összegezt tartalmaz. Közel két évtized kutatásait adja közre a kötet, a Tiszatáj és a Délmagyarország Odesszá-val foglalkozó cikkei, az egykori magyar vendégek le-írásait, reflexióit gyűjtve ösz-sze. Többek között a város magyar szülőiteiről, Adynak Odesszáról szóló írásával, Bartók ottani koncertjéről, Illyés Gyula, Veres Péter lá-togatásáról, az első szegedi turistacsoport útjáról. Mind-ezről pedig a két város né-pének kölcsönös megismeré-sét, elmélyülő kapcsolatát szolgálva.

Néhány hete kezembe ke-rült a Magyarország történe-te képekben című könyv. Három-négy oldalon a legna-gyobb magyar számúzt, Kossuth Lajos képei. Ameri-kában, Angliában, Viddinben, Turinban. Szinte képről képre nyomon követhető, mint öregszik-keseredik a jól is-mert bronzarc. Hangját őriz-zük. Vajon ezek a képek nem gondolatnak-mutatnak-e töb-bet a 45 év kényszerű hazán-küliviségeinek minden gyöt-relméből? A számúztok ösztönös rokonszenvedő-saj-nálunk tárgyai. Általában elgyengült, megszorodott embereknek véljük őket, akiknek olykor kényszerű acsarkodása is inkább csak szárnalmas mosolyt fakaszt. Azonban az efféle banális kép kockázatos. Sokféle számúzt van, s hogy Kos-suthra utaljunk ismét: nagy jellempróba is ez az állapot. Mint minden „rettenetes hely-zet”.

Erre az alaptételre épült a Kossuth rádióban csütörtök-ön este a Budapesti Műve-szeti Hetek rádiószínház-bemutatója, *Maróti Lajos: A számkivetett* című mono-dramája. Az *Isteni színjáték* költője, Dante Alighieri, Fi-renze városának számúztjé meglegő köntösben kerül élénk. Túl a szabvány kö-zépkor-képen, de még a kö-rai reneszánsz tipizált em-berekségén is. Egy meg-döbbenő mai módon em-berarcú Dante, akinek „min-den a város”, s újra átélve vad érzékiséggel régi szerel-meit és iszonyú fájdalommal régi konfliktusait, végül a tisztesség, az erkölcsi kitartás és a mindezzel párhuzamos hazaszeretet szimbólumává nő. Aki tudja és vallja, hogy írni csak független lélekkel lehetséges, s morális függet-lenségét — politikázás-mertenséghez kötött — haza-térési lehetőségért sem adja

föl. Így írja meg a számúztok műfajában, levélben: „Nem ez a hazámba térés útja, atyám! Ha lesz más, ami Dante hírének és becsü-letének kárára nincsen, nem lassú léptekkel sietek haza. De ha nem lesz ilyen út, so-ha Firenzébe be nem lépek.”

A nagy lélek is esendő; a számkivetett, kardját utoljá-ra még bátran kirántva, ma-gába roskad: „irgalom!” Egyik legnagyobb erénye az utóbbi hónapok talán leg-jobb rádiós teljesítményének, hogy a rendkívül széles ér-zelmi skálán mozgó egyéni megnyilatkozásokat képes egységbe — a számúztóé vált ember személyiségének egységébe — szorítani. *Bar-lay Gusztáv* rendező igen tapintatosan, szinte visszafo-gottan használt minden hát-térelmet, atmoszférateremtő eszközt. Mindent arra épített, amire az író: egy nagy szí-nészi teljesítmény összes rez-dülése. És Sinkovits Imre teljes egészében megfelelt en-nek a várakozásnak. Dantája hús-vér Dante volt, felemelő és mindennapi, akinek két-ségbeesett felkiáltásai („Fio-renza mia!”) és hol tűnődő, hol izzásig hevített monológ-áradata képes volt esztétikai-lag is hitelesíteni a dráma konfliktus-alaphelyzetét és minden emberi szépségét. Megmutatva a kossuthi ar-cok rejtett barázdáit, mintát adva a mindenkor egyedül számúztó-lélektanból.

Kitűnő dráma a Maróti Lajosé. Bár már színpadon is láthatnánk — Sinkovits-csal.

D. L.

Petőfi útjai

A Széchenyi Könyvtárban utótte fel tanyáját a tévé egyik stábjá: a „Petőfi útjai” című filmsorozat jeleneteinek forgatására. A produkció a Petőfi születéséről a „János vitéz” megírásáig, vagyis az 1844-ig terjedő időszakot öleli fel.

A forgatókönyvet a tucat-nyai gyerek szereplő kíváncsi-sága is alakítja, s így — köz-

vetve — a filmet tovább for-málja.

A film készítői végigkísé-rik Petőfi vándorútjainak főbb állomásait, miközben egyeznek felderíteni, mi-lyen politikai és gazdasági események közepette érik egyénisége költővé, világszín-vonalú gondolkodóvá, forra-dalmárrá.